

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ФОРМУВАННЯ НОВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ
УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ТА ПРИВАТНИМИ
ФІНАНСАМИ В УКРАЇНІ**

10 грудня 2020 р.

Херсон 2020

Рекомендовано до друку протоколом засідання
кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Херсонського національного технічного університету
№ 5 від 22 грудня 2020 р.

Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні : зб. матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні», м. Херсон, 10 грудня 2020 р. Херсон : ХНТУ, 2020. 414 с.

Редакційна колегія:

Сідельникова Л.П. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ; **Волкова О.В.** – к.е.н., доцент, декан факультету економіки, бізнес-аналітики та підприємництва ХНТУ; **Бездітко Ю.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ; **Новосолова О.С.** – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ; **Остапенко А.С.** – к.т.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ; **Посаднева О.М.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ; **Сисоєнко І.А.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ; **Чижова Т.В.** – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ.

Технічний секретар конференції :

Осадча Т.Ю. – ст. лаборант кафедри фінансів, банківської справи та страхування ХНТУ.

Збірник містить матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Формування новітньої парадигми управління публічними та приватними фінансами в Україні», що відбулася 10 грудня 2020 року на базі Херсонського національного технічного університету.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори наданих матеріалів.

Висловлені у тезах доповідей думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії. Разом з тим, вважаємо можливим їх публікацію з метою обговорення.

СЕКЦІЯ 3. СТРАТЕГІЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ	222
Барабаш Л. В. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ СТРАХУВАННЯ МАЙНА	222
Бас М. М., Огінок С. В. ПЕРЕШКОДИ НА ШЛЯХУ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ ТА СПОСОБИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	225
Власюк С. А., Бондаренко Н. В. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ СТРАХОВОГО РИНКУ	228
Гудим М. О., Цуркан І. М. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ	231
Назарова О. О., Сідельникова Л. П. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА РОЛЬ ОСОБИСТОГО СТРАХУВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	234
Осокін А. О., Новосьолова О. С. ОСОБИСТЕ СТРАХУВАННЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ	237
Слободян Д. Ю., Пономаренко Н. В. ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНОГО СТРАХОВОГО РИНКУ	240
Табахарник О. Я., Богріновцева Л. М. РИНОК СТРАХОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ	243
Ягоденко І. В., Угрюмова К. О., Гордей О. Д. ФОРМАЛІЗАЦІЯ СТРАТЕГІЧНИХ ОРІЄНТИРІВ МЕХАНІЗМУ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ	246
СЕКЦІЯ 4. МЕТОДИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ.....	249
Алієва М. А., Булат Г. В. КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В СИСТЕМІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ГРУПИ ПІДПРИЄМСТВ	249
Andriieshyn I. O., Avanesova I. A. ESSENTIAL UNDERSTANDING OF CURRENCY RISK FOR INTERNATIONAL BUSINESS	252
Асєєв Р. В., Будько О. В. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	255
Брагінець Д. І., Остапенко А. С. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА	258
Булешна В. А., Булат Г. В. ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ	261
Вовк В. В., Маліновська О. Я. ІНСТРУМЕНТИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ	264
Воловідник К. Т., Петухова О. М. СУТНІСТЬ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ ТА ЙОГО ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	267
Гаврилюк О. О., Кадала В. В. ОГЛЯД КЛЮЧОВИХ СЕГМЕНТІВ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ	270
Гнатів Х. В., Малюта Л. Я. РЕКЛАМА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ФІНАНСОВЕ СТАНОВИЩЕ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА	273
Головін О. В., Колобердянко І. І. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	276
Гудзь Т. П. ФІНАНСИ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА СПОСОБИ РЕАГУВАННЯ	279
Гузар Б. С. МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ	282
Гузенко О. П. ЗМІСТОВНІСТЬ ПРОБЛЕМ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	285

Гудзь Т. П.,
*д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів та банківської справи,
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»*

ФІНАНСИ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ ТА СПОСОБИ РЕАГУВАННЯ

Пандемія коронавірусу стала глобальним викликом для всього людства. Услід за швидким поширенням епідемії в різних країнах і введенням жорстких карантинних обмежень, світ увійшов у нову глобальну кризу. Під впливом поширення пандемії в Україні: відбулося падіння валового внутрішнього продукту починаючи з другого кварталу 2020 р.; прискорилося скорочення обсягів промислового виробництва, чергова хвиля якого розпочалася ще в грудні 2019 р.; серед видів економічної діяльності прибутковим залишилося тільки будівництво; кожне третє підприємство стало збитковим настільки, що перше півріччя 2020 р. завершилося для реального сектора економіки зі збитками у сумі 89785,1 млн. грн. проти 145630,3 млн. грн. чистого прибутку за аналогічний період минулого року [1].

За умов дефіциту власних оборотних коштів, який впродовж січня-червня 2020 р. збільшився на 255 млрд. грн., залишаються два основних джерела поповнення фінансових ресурсів – акціонерний капітал та зобов'язання [1].

Втім, аналіз ринку цінних паперів за час просування пандемії до вересня місяця 2020 р. показує скорочення випусків акцій порівняно з аналогічним періодом 2019 р. на 20,5 млрд. грн. В той же час, обсяги емісії облігацій підприємств розширилися. Так, впродовж січня-вересня 2020 р. зареєстровано 67 випусків облігацій підприємств на суму 28,86 млрд. грн. Порівняно з аналогічним періодом 2019 р. обсяг зареєстрованих випусків облігацій підприємств збільшився на 21,17 млрд. грн. [2]. Як наслідок і без того високий рівень фінансової залежності підприємств до пандемії (68%) у поточному році підвищився, досягнувши 72% станом на 30.06.2020 р. [1].

Вочевидь незадоволений попит на фінансові ресурси використовує

боргові фінансові інструменти через посилення вимог банків до кредитування суб'єктів господарської діяльності. Адже вперше за останні п'ятнадцять років спостерігається зменшення обсягів банківського кредитування впродовж 2019 р. до вересня 2020 р. на 13,6%. Ситуація зрозуміла: прийнятий банками кредитний ризик не дозволяє їм виявляти особливу лояльність до потенційних позичальників заради підтримки фінансової стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників. Адже обсяг непрацюючих активів банків у кредитному портфелі корпоративного сектору стабільно перевищує 50% [3].

Складність ситуації сьогодні полягає у тому, що Україна вже перебуває на стадії прискореного економічного спаду без чітких орієнтирів того, коли пандемія своїми новими викликами не турбуватиме людську спільноту. Тому, слід готуватися до тривалої рецесії в економіці. За таких умов на перший план в стратегії виходить мета виживання, але варто оцінити можливості для якісного перетворення в період кризи через проведення реструктуризації.

За сучасних умов поглиблення фінансової кризи внаслідок поширення пандемії серед радикальних інструментів реструктуризації особливого значення набуває реінжиніринг процесів, тобто фундаментальне переосмислення та радикальне перепроєктування ділових процесів, щоб різко підвищити вирішальні показники діяльності компанії, такі як вартість, якість, обслуговування, темпи. Прогресивним напрямом реінжинірингу є діджиталізація процесів та розвиток власної логістики. Втім, українські підприємства працюють на основному капіталі, ступінь зносу якого за окремими видами економічної діяльності сягає за 75%, як наприклад, у переробній промисловості, яка по своїй суті має бути плацдармом для інноваційних перетворень. Впровадження інновацій забезпечується на 90% власними коштами промислових підприємств, однак їх фінансові ресурси обмежені, з одного боку, зовнішніми викликами, з іншого – внутрішньою політикою вищого менеджменту [1]. Тому на сьогодні, порятунком може бути тільки ефективне антикризове фінансове управління, яке ставить на перше місце інтереси підприємства. У цьому напрямі необхідною є підтримка

власниками своїх підприємств через поповнення акціонерного капіталу або додаткового капіталу та реінвестування доходів. Важливими формами державної підтримки українських підприємств за сучасних кризових умов є:

- застосування інструментарію фіскальної диференціації, для підприємств, які інвестують в інновації, та банків, здатних їх кредитувати;
- активізація участі держави у розвитку ринкової ніші для української продукції на внутрішньому ринку шляхом підвищення платоспроможного попиту, зокрема, через спрямування держзамовлень у галузі споживання;
- розширення системи приватно-державного партнерства такими інструментами відновлення фінансової рівноваги українських підприємств як підтримка ліквідності в процесі фінансування інноваційних перетворень через механізм викупу державою частини емісії корпоративних облігацій або корпоративних прав;
- забезпечення розвитку програм надання гарантій державою при залученні кредитних ресурсів для фінансування техніко-технологічного оновлення виробничої бази українських підприємств.

Тож, українські підприємства зустріли сучасну економічну кризу у кризовому фінансовому стані. Тому наразі необхідними є цілеспрямовані та скоординовані дії держави, підприємств та їх власників у напрямі використання фінансових ресурсів для збереження, трансформації та відновлення виробничого потенціалу українських підприємств.

Література

1. Державна служба статистики України. Економічна статистика. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 26.11.2020).
2. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Аналітичні дані щодо розвитку фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/news/insights/> (дата звернення: 26.11.2020).
3. Національний банк України. Статистика. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic> (дата звернення: 26.11.2020).

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ФОРМУВАННЯ НОВІТНЬОЇ ПАРАДИГМИ
УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ
ТА ПРИВАТНИМИ ФІНАНСАМИ В УКРАЇНІ**

ХНТУ, 2020

73008, Україна, м. Херсон, Бериславське шосе, 24

Тел. (055) 23-26-984, (055) 23-26-985

kafedrafinansiv.konf@gmail.com